

5. Ključni pokazatelji bh. turizma

Za potrebe procjene uspješnosti bh. sektora turizma, koriste se ključni pokazatelji uspješnosti kao što su posjete i noćenja turista, udio turističkog sektora u BDP, udio zaposlenosti u turističkom sektoru.

Međutim, treba naglasiti da dostupni statistički podaci za pokazatelje sektora turizma u BiH nisu potpuno pouzdani, odnosno da nisu u skladu s međunarodno definisanim standardima za ovaj sektor, te stoga pružaju samo dio cjelokupne slike uspješnosti i potencijala sektora.

Dolasci i noćenja, na primjer, su dva pokazatelja među onim najpozitivnijim za bh. sektor turizma i jasno pokazuju ekspanziju ovog sektora iz godine u godinu, ali pružaju uvid u samo 30-50% stvarnog broja gostiju i noćenja u Bosni i Hercegovini (nezvanična procjena). Podaci agencija za statistiku o učinku koji turizam ima na ukupni BDP i zapošljavanje samo se djelomično odnosi na ukupni obim i učinak ovog sektora, a isti se uglavnom oslanjaju na hotele i restorane koji predstavljaju samo dio turističke industrije. Osim toga, podaci o prihodima / prodaji u turističkoj industriji kako je prikazano kroz podatke o platnim bilansima koje je objavila Centralna banka samo djelomično prikazuju potencijalni prihod sektora. To je zbog toga što se obračun prihoda Centralne banke temelji na nezvaničnim procjenama koje se odnose na prosječnu potrošnju turista i službeno prijavljeni broj gostiju i dolazaka, pri čemu su za ova dva posljednja pokazatelja zadužene agencije za statistiku. Dakle, snaga i važnost ovog sektora u odnosu na cjelokupnu ekonomiju su samo djelomično obuhvaćeni službenim podacima koji su trenutno dostupni u Bosni i Hercegovini.

Prema Svjetskom turističkom savjetu (WTTC) prema učešću turizma u bruto društvenom proizvodu (BDP), BiH je rangirana na 111 mjesto od ukupno 181 zemlje.

Ključni indikatori za turistički sektor su: udio turizma u BDP, zapošljavanje, izvoz i investicije u BiH:

- Direktno učešće u BDP turizma i putovanja u 2011. godini bilo je KM 533.4 miliona (2.0% od ukupnog BDP);
- Ukupno učešće u BDP turizma i putovanja bilo je KM 1,945.1 miliona (7.4% of BDP);
- Direktna kontribucija u zapošljavanju u 2011. bilo je 21.000 radnih mjesta ili 1,8 % od ukupno zaposlenih.
- Ukupno učešće u zaposlenosti u 2011. bilo je 76.500 radnih mjesta ili 6,7% od ukupnog broja zaposlenih.
- Izvoz (Visitor exports) bio je KM 952.4 miliona (9.6% od ukupnog izvoza) u 2011.
- Investicije: učešće turizma u ukupnim investicijama u 2011. godini iznosile su KM 188 miliona ili 4.9% od ukupnih investicija.